

(המשך מעמוד 25)

מקבל תפקיד גדול באירוויזיון. בקיצור, אם היה נשאר רק ראש-ממשלה בלי כל השערוריה מסביב, הוא היה פחות מרוגש ומתרגש.

לגבי צורת המישחק שלו, יש דברים שר הוא חוזר עליהם, כמו לגשת אל כוס המים שבביל הפאוזה, או המחשבה לפני שהוא עונה. החיך הקטן הזה כשהוא יודע שבאה לו הברקה טובה. המישקפים. יש לו תכונה טובה מאד כשחקן — שהוא עוצר ומקשיב. אני למדתי את התכונה הזאת מאורי זוהר ומוטי בנאי — אתה מקשיב טוב לקריאות ביניים ואז אתה גם עונה עליהן טוב. קולט, מחייך, מברבץ. יש לו גם ביטחון עצמי. אגב, לדאוד חושב שאני שחקן טוב. מעניין אם גם בגין חושב שאני שחקן טוב."

● הבמאי עוזרי ניצן:

"בגין שחקן טוב מאד, אבל הטכסטים שלו לא תמיד טובים. הוא איטי מדי. הוא צריך לקבל קצת יותר קצב וללכת עד הסוף. אני מכיר אותו רק שנה וחצי. לפני כן לא התעניינתי בו. אחרי שהוא ראשי-הממשלה התחיל להתעניין בי, הפסקתי להתעניין בו. כנראה שלפי המישחק שלו אני יכולים להתחקות אחר סיגנון ההופעה של הלויים בבית-המיקדש, תופעה תי אטרוגית יהודית שהיתה נעלמת מאיתנו עד היום. והנה היא קמה וחיה לפנינו בשנית. הוא, למעשה, אימץ לעצמו את אחד החוקים החשובים בקומדיה — התייה ציני ועיקבי ואו תצחיק. והוא עושה את זה בהצלחה גדולה. אם הייתי צריך לתת לו תפקיד, הייתי שם אותו בין שימ'לה סורוקר בעמך של שלום עליכם, לבין המלך אובו של אלפרד ז'רי."

● השחקן שימ'עון פינקל:

"מישחק זה דבר אחד, וכיצד להביע אותו זה דבר שני. אני חושב שהוא מאמין בתמימות שהתיאטרליות היא הר צורה הנכונה להגשת החומר. אמנות מתי חילה איפה שיש אמתי-מידה לעשות הכל במידה, בלי כל הגזמה. אצל אנשי ציבור הרגילים לעמוד בפני קהל מצטברות כל מיני מאגניות במשך הזמן. היו מספרים על ז'ובוטנסקי, שהיה שחקן גדול, ש- הכין את נאומיו לפני הראי. אצל בגין זה טיבע, זה אצלנו בדם. הסיגנון לפעמים יותר מדי מוגזם, אבל אני חושב שהוא לא מקדיש זמן למה שהוא עושה. אני רואה אצלו התקדמות גדולה. לפני עשרות שנים הוא היה מאד פאתטי, עכשיו הוא עושה את זה יותר בקלות, לפעמים ב-

בן-זיאב
לשנות את האופור"

ווירטואוזיות. הנאום שלו בסנאט היה קל מאד ויפה. הוא אדם מוכשר, יודע את הטכסט בעל-פה ואף פעם אינו טועה. אבל התנועות שלו לפעמים מוגזמות. עם במאי טוב שהיה מרסן אותו קצת פה וקצת שם הוא היה יכול להיות שחקן מצויין."

● השחקן אברהם חלפי:

"חדלתי להבין במישחק. אני לא יכול להבין בכל דבר, אף פעם לא חשבתי על זה."

● השחקן בדרן:

דורי בן-זיאב:

"הוא כמו שחקן מהגבר'ה הישנה של

החוג הדרמתי של הבימה ובעצם הוא משחק את תפקיד עורר-הדין. הוא עוסק בלהגן על עצמו ועל המדינה, כאילו כל הזמן מאשימים אותו והוא מראה כמה הוא עושה בשביל הנאשם שלו. הסיגנון שלו בין מלודרמטי לפארסה. הוא היה מתאים מאד לשחק בתקופת הקומדיה דל'ארטה, למשל את פנטלונה במשרתים של שני אדונים, כי הוא לא חי בתקופה שלו. אני במקומו לא הייתי מדגיש את זה שהוא נביא, אלא הייתי מנסה להיות יותר קומוניקטיבי, מנסה להשתמש פחות בידיים ויותר בעיניים. הייתי מוסיף לו איפור, עושה לו גבות בלונדיניות, שפם קטן דק נוסה ואלנטינו, שראה פחות ייד, פחות יהודי. הייתי זורק לו את המישקפים. בהליכה הוא צריך להיות יותר קופצני, כדי להבי-

זינגר
"הוא לא מאמין בעצמו"

בגין
"דמעות בעיניים"

ליט את הדמוקרטיה ואת החרות. הוא מתנהג כמו ר"ח בהליכה שלו. גם כל הגוף שלו לא כליכך מלוכד. הוא צריך יותר ליכוד באיברים. שישאיר את הר מישחק לאנשי מיקצוע והוא ימצא בוודאי עבודה כעורך-דין. אני אף פעם לא הייתי הולך לראות אותו בהופעה, רק שלא תמיד יש לי ברירה. ובסוף אני רוצה לאחל לו בשמי ובשם אשתי שיהיה בריא."

● השחקן אורי לוי:

"אני קצת מקנא בו כי הוא נותן הר גשה כאילו הוא בכלל לא מתרגש. כשאני עומד בפני קהל יותר קטן אני מתרגש. יש לי הרגשה שאני עומד בפני לחצים. תמיד אני חושב שלשחקן תפקיד ראשי זה הכי קשה, אבל פיתאום כשאני רואה את בגין, אני חושב שאצלו זה הרבה יותר קשה."

מה שאני לא אוהב אצלו זה הפאטוס המוגזם, שאולי היה עובד בתקופת שרה ברנרד. תמיד העדפתי את הפשטות של יצחק רבין כולל "הגימומים" מבחינה תיאטרלית. הקהל אינו קונה את הפאטוס בתיאטרון ומפליא שממנהיגים פוליטיים הוא כן קונה את זה, אבל היום הרחוב הוא יותר תיאטרלי מהתיאטרון. הרחוב לובשים בגדים מצועצעים שלא לובשים כבר בתיאטרון. אישית אני מעדיף את

הפשטות גם בתיאטרון וגם בפוליטיקה. אנשים פשוטים יותר אמינים עלי."

● מבקר האמנות

● בועז עברון:

"לדעתי מנחם בגין הוא שחקן בומבסטי מצויין. הוא מהסוג של התיאטרון האידי, למרות הסיגנון הגרוע שלו. התיאטרון שלו משפיע על ההמונים, אבל בדרך-כלל תי אטרון כזה תמיד משפיע על אנשים מרמת השכלה נמוכה. המישחק שלו מוגזם ופאתטי. הוא משחק באופן מאופק ולצדדי תמיד מעריכים אותו."

● המחזאי 'וסף מונד':

"הוא ממש שחקן של תיאטרון אידישאי. המישחק שלו גדל בהתאם לתפקיד. מאז המהפך איבדתי את כל הביטחון העצמי כלפי חיי ואני מאד ניפחד. הצגה על הבמה זה דבר אחד והצגה בחיים זה דבר אחר. אני גם סולד ממשחים ומאז עלייתו לשלטון אני לא חש יותר מעורבות עם השלטון. זה לא שלי. אני לא מבין אותו בכלל. ההצגה היא בשפה זרה לי. המישחק שלו דחף אותי לדברים קיצוניים. קיבלתי ממנו אולי השראה לאיזו קומדיה מסור-

פרד
"הוא שיחק אותה טוב"

עברון
"שחקן בומבסטי"

רפת. המישחק הזה גורם לי לפעמים תי כווציות בבטן. אני לא אוהב קירקס. לא איכפת לי מי הביא את השלום כל עוד יש שלום. אבל לדעתי האסון האמיתי של מדינת ישראל היתה גולדה מאיר. בגין רק משחק את תפקיד הקדוש ה מעונה. המישחק של סאדאת, למשל, הרבה יותר טוב — הוא יותר מאופק. עם יותר ביטחון עצמי. בגין לא מצליח כבעל ביי טחון עצמי. הייתי רוצה לראות אותו רק בתפקיד ילד עזמו נכנס ויוצא כמנחם בגין. בגין יכול רק למלא את התפקיד של בגין. אני חושב שמאפיסטו יושב ו צוחק בשמים כי הבן-יאדם הזה כל חייו דיבר בטון אחד. בגין היה מבקר תיאטרון במשך 30 שנה ופיתאום נתנו לו לעשות הצגה. כמבקר תיאטרון הוא היה מצויין אבל כשנותנים למבקר תיאטרון לעשות

הצגה צריך מאד להיזהר. הייתי מגדיר אותו כשחקן טראגי-קומי."

● שחקן "הבימה"

נתן כוגן:

"הוא שחקן מעולה. אני חושב שהוא מאמין במה שהוא עושה. אני חושב ש בתפקיד שלו, המטרה שהוא מעמיד לעצמו וצורת הביצוע מושלמים. שחקן צריך להציג בפני קהל בעיות שלא שייכות לו באופן פרטי, אבל בגין מרגיש באמונה את מה שהוא חושב. לפעמים אפילו מופיע עות אצלו דמעות בעיניים מרוב התרגשות. הוא עושה הכל בצורה מושלמת. הוא יודע

קוגן
"אני מקנא בו"

את הפסיכולוגיות של האנשים ויודע מה לעשות מתי. קודם חשבתי שאת הכיפה הוא סתם שם על הראש אבל אחר-כך השתכנעתי שהוא באמת מאמין בזה."

● השחקן וי'יסד המוזיאון

● לתיאטרון יהודה גבאי:

"אינני אוהב את המישחק שלו. הוא משחק מישחק ישן לא לפי רוחי. הוא באיזה שהוא מקום מפריע במישחק שלו. המעברים שלו בלי כובע ועם כובע זה לפי דעתי תיאטרון זול. זה לא תיאטרון של ימינו. הוא צריך להחליט או לכאן או לכאן. דויד בן-גוריון, למשל, היה נוהג יותר דוגרי ובגין קצת "בלבאטיש" — בעל בית קטן. זה מתנגש עם המנהיגות הגדולה. הוא מאד מתלהב מעצמו ומהמשי- חק שלו עד שכשהוא קורא פרק מתהילים בפני אוזניים שלא מבינות עברית, הוא מוכרח לקרוא את כל הפרק ולעבור פעי מיים על כל מישפט. אפשר היה להסתפק בשלושה מישפטים. הוא חושב שכולם מאד מתלהבים מדבריו."

מוסיוני אני יודע שלפעמים הקהל מוחא כפיים כדי שתפסיק. בזמן חתימת חוזה השלום הרגשתי שהוא היה גומר מישפט ומחכה למחיאות-הכפיים. כל שחקן יודע שכשמחכים למחיאות-הכפיים מתגנבת מין הרגשה של "אולי תגמור בזאת". אני חושב שסאדאת שיחק את התפקיד הרבה יותר טוב, יותר בטיבעיות ולא השתדל לקשט את דבריו בכל מיני אמצעים שלא תמיד מראים על ידיעה עמוקה של מישחק טוב."

גם ההליכה שלו כשהוא ירד מהישיבה הראשונה והלך במסלול עם שתי הידיים בפווה של האפיפיור היתה מיותרת. זה לא האפיפיור, זה מנחם בגין ראשי-הממ- שלה ולא צריך לשים את שתי הידיים כמו האפיפיור כאילו הוא אומר, ברכך את עמי. אפשר לעשות את הכל יותר בשטות."

● שחקן "הבימה"

אברהם רונאי:

"אני לא חושב אותו לשחקן. זה שהוא מבוקש אני כן חושב. אני חושב שהוא עושה לפי מיטב הבנתו ואם זה קצת תי אטרלי זאת הדרך שלו. זה לא מישחק. כל מדינאי, עצם הופעתו וצורת דיבורו מחייבים הופעה מתוכננת או סיגנון מתוכנן, אבל עד כמה שהוא משחק — הוא אכן. הוא גם קצת סנטימנטלי. נפגשתי איתו (המשך בעמוד 55)